

Bildungsroman/uppväxtskildring

Bildungsroman

En krönika över den moraliska, psykologiska och intellektuella utvecklingen hos en karaktär.

Utvecklades ur den klassiska sagostrukturen där en ung pojke går ut i världen för att finna lyckan.

Bildungsromanen anses ha fötts med publiceringen av Goethes Om Wilhelm Meisters läroår 1795-96

Bildungsroman

Målet i en klassisk bildungsroman är mognad, en mognad som uppnås långsamt och med mycket besvär.

Ett tema i bildungsromaner är ofta en konflikt mellan huvudpersonen och samhället som den lever i.

Bildungsroman

Bildungsromanen fokuserar ofta på dialog snarare än händelser för att få läsaren att fokusera på huvudpersonens utveckling.

Oftast berättas dessa historier i förstaperson (jagform).

Bildungsroman

En bildungsroman innehåller en resa där huvudpersonen på något sätt är tvungen att lämna sin familj eller sitt hem bakom sig, antingen rent faktiskt eller metaforiskt.

Enligt Karl Morgenstern syftar bildungsromanen till att porträttera "hjältens utveckling från det att den påbörjas till det att den uppnår ett viss mått av perfektion" och att "mer än någon annan romantyp främja läsarens utveckling"

Problem med bildungsromanen

Den klassiska bildungsromanen följer en vit, manlig huvudpersons resa från barndom till vuxenskap.

Det till synes allmängiltiga perspektivet är egentligen begränsat eftersom det bygger på en viss kulturell och könsmässig identitet.

Kvinnliga bildningsromaner

Följer en kvinnas utveckling från barn till vuxen.
Benämns som "kvinnliga" just för att de manliga romanerna är i majoritet.

Fokuserar ofta på svårigheten att uppnå mognad, utveckling och kanske framförallt självständighet som kvinna i ett patriarkalt samhälle.

Bildungsromaner från gamla kolonier

Gör ofta en parallell mellan huvudpersonens utveckling och koloniernas utveckling.

Huvudpersonens resa mot mognad/självständighet får en parallell i de tidigare kolonialiserade ländernas resa mot självständighet.

Annie John som Bildungsroman

Annie John kan sägas passa in både i mallen för en kvinnlig- och karibisk bildungsroman.

I Annie John syns det bl.a i relationen mellan Annie och hennes mor vilken går att jämföra med relationen mellan Antigua och Storbritannien.

Vad gör dem intressanta?

”Böckerna rym[er] en sorts dubbelhet, ett seende utifrån två perspektiv samtidigt”

- Mats Kempe

Vad gör dem intressanta?

”Dynamiken mellan barnets totala närvaro i nuet [...] och den vuxne berättaren med sin fullmogna språkbehandling, sitt urval av återgivna minnen och sin [...] distans till barndomen”

- Mats Kempe

Vad gör dem intressanta?

”[Den]vuxne berättaren [har inte] tillgång till barnets direkta upplevelser utan [väljer] i stället episoder ur minnet och fogar dem samman med den vuxnes språk. Varje barndomsskildring är således ett noggrant utvalt collage.”

- Gabriella Håkansson utifrån Mats Kempe